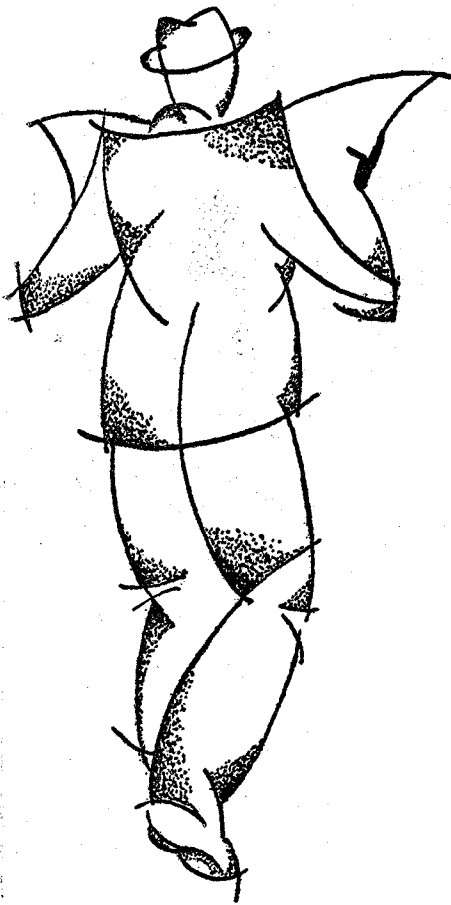

PRECIO: 15 CTS.

la galeria

REVISTA

SEMANAL

sumario

PARLA "LA GALERIA", per veu de la REDACCIÓ.—
 CRÓNIQUES D'ORIENT, per JOSEP GIBERT.—SOBRE
 UN HECHO HISTÓRICO: GARRAF, por CONRADO
 SABUGO COLLANTES.—LA INJÚRIA BASTAR-
 DA, per JOSEP SOLER GRAU.—RELLISCANT,
 per G. BUCH.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—
 NOTAS.—SANT PERE DE RODA, FULLE-
 TÓ per ANTONI PAPELL.

AÑO II

Núm. 24

FIGUERAS

Miércoles

14 Mayo 1930

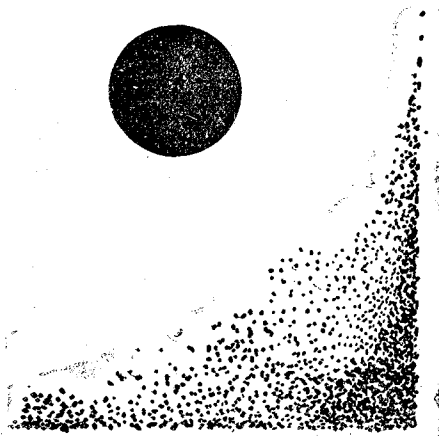
Redacción y Administración
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscrip-
ción: Librería Batllósera, In-
genieros, 3.

IMPRESA

PER TOTA MENA DE TREBALLS DEL RAM

IDEAL

Parla "la galeria"

per veu de la REDACCIÓ

El nostre pensament, en veure la llum per primera vegada no fou pas el de cercar brega i entrar en polèmica. No creàvem pas un gladiador periòdic, sinó una revista d'Empordà (humil, però revista, car es mira bé les coses). No veníem pas a la lluita personalista ni a fer partidisme. El nostre esperit és ample i generós, dèiem ja en passats nombres. Predicàvem i predicarem la germanor; mai la guerra intestina. Sentim la calma i l'afalagament d'aquesta nostra dolça plana que ens aguanta i ens va crear. Pel cim de les carenes que l'orlen hi flamegen la dignitat i el bon nom d'ella i de la Ciutat, que és el seu cor i cervell endans. Nosaltres, com tots els empordanesos, ens devem a la Plana i a la Ciutat; ambdues, com totes les coses grans, se componen d'elements petits, i entre d'aquests hi som tots nosaltres, els seus fills i veïns. Si estimem la dignitat d'elles, hem de començar per volguer la nostra. Però desterrarem sempre les campanyes insidioses.

Ara, davant l'afront greu i bastaix, davant la calúmia que no té nom, feta a nostres més volguts amics, permetem al company Josep Soler Grau, la seva noble i ardenta defensa, però no voldríem que pas més la revista s'esfondrés pels esborancs i daltabaixos de un embrutament espervaredor i repugnant.

Vàrem nèixer per quelcom més enlairat i amb el cap ben alt. No pas perquè ni una sola vegada la vergonya i el penediment ens amorressin de cara a terra.

L'Empordà ni la Ciutat mereixen veure espectacles i diatribes que gent sense seny procuren sembrar-hi. El camp de casa no el llaurem pas perquè s'hi nodreixi la mala herba i els cards.

Millor fóra veure com tothom sap curar de les flors del seu jardí fent-les gemades, sense migrar per a que es conseqüin les del veí, car la Ciutat la composem tots.

No aplaudirem pas les actituds ex-

—Vols comprar-te un vestit, dius?

Després ves a can MONELL
que et vendran el adornos.

tremes, enc que sien d'entranyables amics nostres i puguin raonar-se amb la disculpa de la pública ofensa. Aquests nostres amics són ardents i decidits, i com sia que el mirall de llur honra és pulcre, l'estimen tant, que a ell tot ho sacrifiquen. No hem pas de recordar altres gestes que ens parlen clarament d'aquella seva rectitut i dignitat.

Però amb tot i això, els hi aconsellem el seny que volen destorbar-los-hi subfectes encegats de passió, i que no veuen els grossos mals amb què perjudiquen la Ciutat.

Però hem de dir-los-hi també als nostres veïns, no pas enemics, que esparèvem d'ells en la seva reaparició una majestuosa austeritat que no sabem veure i complint el seu comès que té un camp ben ample per esbandir-se, predicant el seu programa.

No podíem pas pensar en veure, els qui suposàvem que havien d'ésser mestres, convertits en mainada que tot ho mossega; i tristament la cosa sembla que s'hagi de fer crònica.

No es pot pas creure que els purs republicans i federals, aplaudeixin semblants palestres; forçosament han d'ésser gent estranya que les deslligui; els empordanesos i figuerencs, no som pas així; som més pimargallians, més honestos, més com cal. Així ho pensem a casa nostra.

Els vertaders republicans federals, malden per aconseguir una República Federal, no pas pel desprestigi dels ciutadans que un dia o altre poden informar aquella República. Ells no poden pas esperar veure una República composta d'ells tot sols; sinó, els altres ciutadans, haurien de morir, o ésser occits. I cap partit polític avançat pot volguer la destrucció, si que ben al contrari, la col·laboració i el progrés.

Nosaltres des del nostre lloc democràtic i popular, no pretenim pas escrotonar-los, que per tots n'hi ha prou de llevat. L'hegemonia del poder que la tingui qui se la mereixi, li vulgui donar el poble, o la desitgi, que aquestes atraccions poca fal'lera ens fan.

Ningú ens fa nosa. Com si sortíssim de l'ou, veiem el món molt gran, molt gran; tan ample, que hi cap tothom i encara hi sobra espai.

No hem pas de volguer doncs trepitjar ningú, ni que mai ho hagim fet, però sempre serem lleials al nostre sentiri: qui vulgui el respecte que el compleixi, si desitja la tranquil·litat.

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA
EN EL RAMO DE CALZADO

Una figuerenca

Copiem de «El Autonomista» del 5 de aquest mes, per referir-se a una petita artista figuerenca:

EMMA GIFRE

«El passat dimarts l'Ateneu de Girona ens presentà aquesta joveníssima pianista figuerenca. Emma Gifre, amb tot i ésser una nena, mostrà un ferm temperament musical, en possessió d'una excel·lent escola que honora el seu mestre Marshall.

La bella realitat que és ja avui Emma Gifre permet veure en ella pel futur una valor musical vertaderament important.

La fina sensibilitat de la Srta. Gifre es féu ben vistent en el desgranament del programa, format per autors de temperament i estils ben distints, clàssics, romàntics i moderns.

Formaven el programa d'aquest concert: Preludi en «do diesi major», Bach; Primer temps de la Sonata op. 1, Beethoven; Impromptu-Fantasia i Vals, de Chopin; Dansa de les ombres, Mac Dowell; Ecos de Parranda, Granados; Arabesque, Debussy, i Impromptu op. 90, núm. 4, de Schubert.

La interpretació de cada una d'aquestes obres fou subratllada per grans aplaudiments, i, a la fi del concert, el nombrós públic que omplenava la sala d'actes de l'Ateneu, atorgà a la nostra gentil concertista una càlida ovació, ben merescuda, a la que correspongué interpretant «Rumores de la Caleta», d'Aibéniz.

Farmacia Castellví

Palza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

Cròniques d'Orient

Gizeh: II) L'ascensió a la Gran Piràmide

per JOSEP GIBERT

II.

Per fi la tropa es cansa. Ells s'allunyen, es seuen en rodona. El més vell conta una història, molt divertida segurament, car tots riuen en grans esclats. Després ells canten, colpejant en les seves mans. Aquests indígenes són veritables infants. El turista es veu per fi lliure de deixar córrer el seu pensament al grat de la seva fantasia.

Sota un cel uniformement pur i blau, amb tints delicats de turquesa del costat de l'Orient, el desert s'extèn a perdre's de vista i donant més que la mar la impressió d'immensitat. Veritablement és com un oceà amb les seves ones de sorra prestes sempre de veure's aixecades pel primer «khamzin» (nom egipci del «simún»). Simún, en àrab, vol dir verí; «khamzin» vol dir cinquanta. Es diu que és cada cinquanta dies que tenen lloc les tempestats de sorra.) Que un vent bufi damunt ell, i tots aquests monticuls, vallons i colines, fets de polç groga, s'enfonsaran, desapareixeran. I de l'enrenou de la tempesta se'n formaran d'altres a altres llocs. De l'avui a l'endemà la superfície canvia d'aspecte, no és més la mateixa de la vetlla. Ella és sempre semblant a una pell de zebra, ratllada per les bandes grises i negres que formen els enfonçaments i les elevacions. El Delta és com un triangle de verdor penetrant per un angle dins l'extensió de sorra. El Nil es perd en nombrosos meandres a l'horitzó, sempre magestuós i calmat, pare d'aquesta verdor. Les piràmides de Sakkarah i de Daxur semblen les rivals d'aquestes de Gizeh. Tant lluny que l'ull arriba vers l'Occi-

dent, el Sud o l'Orient, ell no hi veu sinó sorra. L'espectacle té grandesa. Es voldria contemplar-lo llarg temps malgrat el sol que crema tot, caure dins una admiració profunda de la Natura... Ail, els beduïns són allà per recordar-vos la realitat, les coses humanes, el batxix promès.

La baixada de la Piràmide espanta de moment. Cert també que és més perillosa que la montada. Un dels beduïns desenvolta el seu blanc turbant i en fa una llarga exarpe amb la qual cenyeix al turista. Ell sosté fortament l'altre extremat d'aquesta exarpe, i així reté per darrera al turista qui en massa braor en descendre podria fer seguir als altres en la seva caiguda. Dos altres beduïns el condueixen per la mà i fan al mateix temps que ell els salts i les gambades. L'indígena del perolet va al davant ensenyant el camí. De lluny, el pobre turista que va saltant de graó a graó, així retingut pel beduí de l'exarpe, es deu semblar a un criminal que es porta al suplici o a un parlamentari al qui es condueix davant l'enemic. Les mateixes parades que a l'ascensió es reproduïen amb la mateixa exposició de escarabeus i de figulines. Sols es pot escapar a les sol·licitacions botant de bloc a bloc com una daina jove, riscant estrellar-se mil vegades, i arrossegant al darrera als insaciabls bandolers pacífics.

Quan s'arriba a terra hom creu veure's desenbarrassat de tots els enfadosos. Pas encara.

Una infinitat de beduïns que, de lluny, han vist la descenda per la cara opo-

sada de la Piràmide, acudeixen amb camells i ases. Ells volten als turistes i els hi ofereixen llurs montures per anar a l'entrada de la Piràmide. Generalment se'ls acolleix amb un refús. La major part dels que descendeixen de la plataforma prefereixen caminar per estirar les cames. Però, la tropa de beduïns marxa amb ells sense jamai interrompre la llarga lletania d'ofertaments i de proposicions. Un, li barra amb la seva bèstia el pas i ensaja de discutir tractes. Altre vol forçar-lo a muntar un camell. Aquest el pren pel braç, aquell l'estira pel vestiment. I els demés, naturalment, reclamen batxix.

Jo em vaig divertir un dia a comptar el nombre d'indígenes i bèsties que seguïen com una pesta a una malhaurada parella de turistes, nuvis segurament. Hi havia vint i vuit homes, sis camells i vuit ases. Era més que una caravana, era un èxode.

Sols es cessa d'ésser llur presa a l'entrar dins la Gran Piràmide. Es va a l'interior de la massa de pedra per una estreta obertura i un llarg corredor amb pendent. El plafó és tant baix que és una necessitat el corbar-se a cada moment, el posar-se de genolls per indrets. Un bloc de granet obstrueix desseguida el passatge; llavors es precis arrossegarse damunt el ventre i passar per sota. La operació és ruda. D'allí, una galeria montant, més espaiosa, però també perillosa, porta a una gran cambra central, la cambra del rei, aquella on dins un sarcòfag d'alabastre i granet hi reposava la momia del faraó Xeops. El sarcòfag encara hi és, però buit. El rei ja no dorm en el dins d'aquesta piràmide que ell cregué impenetrable i inviolable.

El calor ofega dins aquesta cambra sepulcral. Sembla que es té damunt les espatlles tots aquests milers de blocs que són sobreposats damunt el plafó. Els fronts regalimen. L'aire hi és espès. La pols que vola entre les parets pressa l'asfíxia. Un beduí amb una espelma i un fil d'alumini produeix una claror tan intensa que s'esdevé enlluernat. Ben aviat la respiració manca. Es fuig esma-perdut dins el vestibul de pedra, es passa per sota el bloc de granet, es remonta el corredor amb pendent, s'arriba a la estreta obertura. Una bocanada d'aire pur refresca, torna a la vida. Es surt de

Consultori Mèdic-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURES - - - MALALTIES DE LA PELL
CIRURGIA INFANTIL - - CIRURGIA DELS OSSOS - - DIAGNÓSTICS

Traslladat: Plaça Constitució, 7, pral.

G I R O N A

— Merceria Novetat —
CASA MONELL

Besalú, 15

(sempre nou)

aquest forat, ennegrit, brut, esparrecat, malalt. Es espantós. Els vint i vuit homes, els sis camells i els vuit ases no se han mogut. Ells són allà, impassibles, davant l'entrada. L'asalt recomença. Es

tenen ganes de tornar dins el forat, de sofrir encara una vegada els símptomes d'asfíxia.

Però és millor sotmetre's, enforçar un ase o un camell i anar a veure l'Esfinx.

Sobre un hecho histórico

GARRAF

per CONRADO SABUGO COLLANTES

En sociedad, la libertad de unos está forzosamente limitada por el respeto a la libertad de otros. De aquí la necesidad de garantizar con reglas la actividad de cada miembro social. Es muy importante asegurar estas reglas y más importante aun el sostenerlas con una medida igual, ya que en su empeño sólo se han invertido procedimientos coercitivos con más o menos respeto del sentimiento individual.

Ahora bien: falta preguntar si el que piensa con una idea política y lucha a la fuerza por combatir una ley que cree injusta, cabe dentro de esa gran masa social que se llama la Delincuencia.

No hablamos del delito como fenómeno social y natural, pretendemos reducir la cuestión simplificándola de tal modo que permita el estudio de unos pocos delincuentes dentro del grupo pasional y en la forma más característica de la Clínica Criminológica. «El Delincuente Político.»

El Delincuente Político, el que no admite en la Etiología del delito ni un solo ápice de interés personal y egoísta, el que renuncia a los móviles del lucro a cambio de un beneficio colectivo, el que se va clavando espinas para dar rosas de amor. ¿Puede llamarse a este hombre un delincuente?

Entonces afirmemos que los grandes hechos históricos han sido realizados por los hombres delincuentes. Hay que afirmar que los grandes temperamentos se forjan en un estado de parasma social y político y que las revoluciones de todas las épocas y de todos los pueblos han sido precedidas por atentados personales como la forma más simple y sintomatológica de la conmoción que se opera en el cuerpo social.

—Ja t'han enredat. Si compressis a ja Merceria MONELL no et passaria

La arbitrariedad de un gobernante o la injusticia de un juez «injusto», la impunidad de la responsabilidad, el parasmo de la actividad económica y la tiranía de un poder enjendran las conmociones sociales y preparan la revolución. Pero aquí cabe una pregunta: ¿no son las mismas causas las que crean la Delincuencia Política?

Claro está, hay que buscar en toda clase de delitos al hombre infractor y en él hallamos los factores antropológicos que informan el «Determinismo Penal.» Hay que detenerse en la Etiología antes de formular el diagnóstico, y veréis que contradicción psicológica que arrastra otra contradicción jurídica. El juez «justo» tiembla ante la impertinencia de la ley, ante el fiscal que acusa en su afán monótono e insípido y ante el fallo irrevocable de la sociedad indignada.

No se piensa que existen delitos por amor y que hay delincuentes condenados por su propia bondad, no se acierta a separar la antinomia de los dos sentimientos: el bien y el mal.

Se dirá que hay víctimas y se argumentará con el tópico de que no se puede admitir la tolerancia de la agresión. Verdad, señores míos; no hay derecho a matar y me repugna la figura del asesino. Pero yo estoy separando al hombre de su obra y al delito del delincuente porque son conceptos substancialmente distintos y yo pretendo cerrar la réplica admitiendo al Delincuente Político en el grupo de los hombres buenos y condenando con todas las fuerzas el Delito Pasional.

Entiendo también que es tan humano callar un dolor, como fustigar una injusticia, mucho más grande el mártir que el héroe y más simpática la figura del vencido que la petulancia del vencedor. Si en la tragedia del Gólgota no hubiese sido Jesús el crucificado, si a la obra

consumada no se hubiera añadido la mansedumbre del Galileo, la crucifixión no sería eterna ni sus principios tan perdurables.

Por eso, porque entiendo que los grandes hechos no son nunca coetáneos a sus artifices, no quiero dar nombre a los verdugos ni me detengo si quiera ante las nefastas sombras de sus crueldades. Y cállense mientras tanto, mientras se condensa el fallo, mientras se cristalizan los hechos en el tiempo y en el espacio, porque los héroes son la gloria efímera del momento; pero los mártires, ¡ah, los mártires!, son la savia que germina eterna por la posteridad.

He visto una Cárcel llena de flores y acuchillada de sol y pensado en el espacio como atributo necesario de toda obra humana. He visto una Cárcel con sol y con flores y creído imposible que fuese ella una casa de dolor y de misterio; no he creído tampoco que empiece tanta perversidad en el corazón de los hombres capaces de profanar tanta hermosura ni de fustigar tantas flores que pudieran llorar.

Los narradores llevan los hechos buenos a los lugares también buenos y hermosos, pero las tragedias se realizan siempre en las mazmorras lóbregas, donde no perciban los gritos de la víctima, donde sea fácil ocultar al verdugo.

Este es un hecho de real fatalismo, la tragedia no existe si no hay un lugar a propósito y un tiempo determinado, bien lo conocen los hombres y bien lo saben los verdugos que las consuman. Lugares de complicidad y de misterio y también épocas que los amparen y los inmunicen; verdugos sobran siempre.

Víctimas, eso sí; hay que buscar hombres valerosos y fuertes que resistan con lentitud en su agonía, porque cautiva a los cínicos, y hay que hallar lugar que los extinga y tiempos que garanticen su impunidad.

Estoy seguro que nadie negará la virtud al gobierno que ha indultado a los presos de Garraf porque además de complacer ha conseguido el éxito más real, el más grande y el más definitivo.

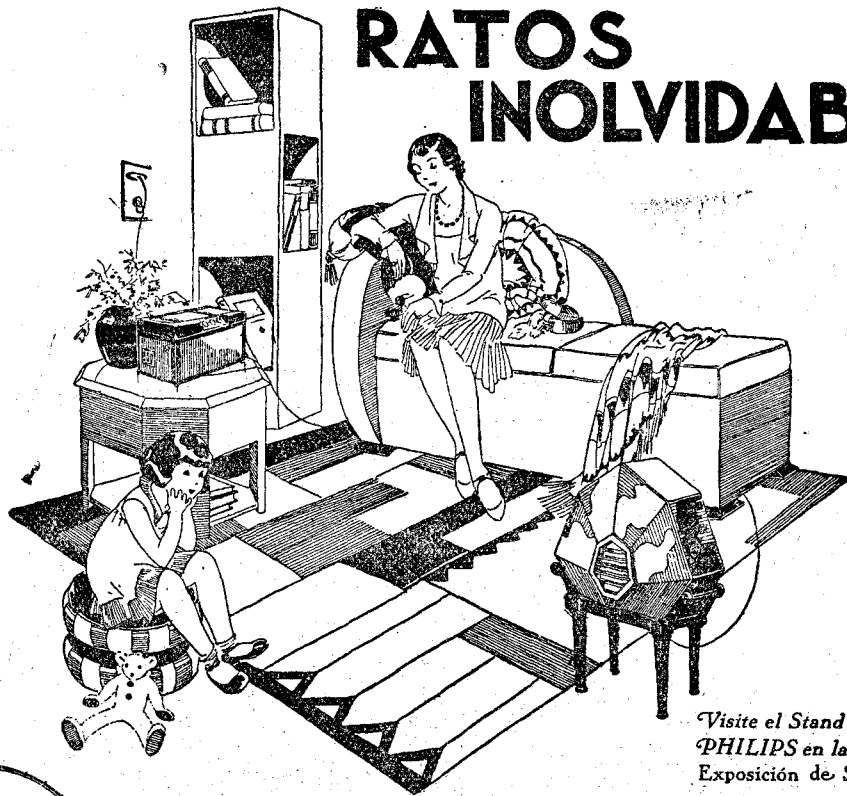
--: ENSEÑANZA DE IDIOMAS --:
Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

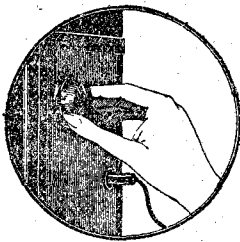
Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

RATOS INOLVIDABLES

Visite el Stand
PHILIPS en la
Exposición de Sevilla

Ratos inolvidables de deleite espiritual proporcionan a sus poseedores el RECEPTOR PHILIPS DE LUJO, CON ENCHUFE A LA LUZ Y CON ALTAVOZ ELECTRODINÁMICO. Los más grandes artistas dentro de cada hogar, con fidelidad asombrosa de reproducción y a través de un aparato que es realmente un objeto de arte.

Combinación de Lujo con altavoz electrodinámico 2013, derivatensiones y reproductor gramofónico, Ptas.

El Receptor PHILIPS de Lujo, ofrece las siguientes particularidades: Un solo botón de mando. Gran selectividad. Enchufe directo a la red del alumbrado. Amplificador de gramófono. Válvulas PHILIPS "Miniwatt", entre ellas la famosa "Pentodo".

PHILIPS

Pida a su proveedor una demostración gratuita, sin compromiso alguno, e infórmese sobre nuestro sistema de venta a plazos.

La PHILIPS RADIO tiene a gran honor poder comunicar los indiscutibles éxitos obtenidos por su receptor 2514 y 2511, elegidos como los dos mejores aparatos entre un gran número de concursantes competidores, por un Jurado de más de 200 personas durante la Exposición de T. S. H. de Checoslovaquia.

Estos aparatos son los preferidos por los personajes de la realeza; siendo poseedores de ellos, entre varios, el Príncipe de Gales, la Princesa María José de Bélgica y su padre, el Rey Alberto.

Por lo demás, el número de compradores de nuestros aparatos, es a diario constantemente progresivo.

Representante en esta ciudad:

Enrique Fábrega, Rambla, 11 - FIGUERAS

La injúria bastarda

per JOSEP SOLER GRAU

Abans que tot hem de fer declaració i constància de la nostra fe: creïem i creiem que els homes són sers perfectibles, d'anar endavant, com així ho fa el clar esguard de llur mirada; car si vegades la vista es gira enrera, és per donar un impuls més, i arribar més amunt.

Aquesta nostra fe en els homes, és pels homes; no pas per aquelles altres criatures que en tenen l'aspecte i per dintre els corseca el verí de la rancúnia i de l'enveja, sobre tot de l'enveja que tantes males negades aventura.

Diem això perquè hem vist amb profund sentiment i el dol al cor com hi han criatures d'aquestes que semblen tenir persona, i en canvi es rebegenen desenterrar mortals despulles, que si alenessin els confondrien amb l'àlit de la seva virilitat.

Des d'un periòdic setmanari, el nom del qual, caminant per on camina, no vol escriure la nostra modesta ploma, per no merèixer el deshonor de fer-li de capsalera dues de les més sagrades paraules d'aquesta terra noble nostra, i del que encara sortosament per la dignitat i puresa d'elles, n'han esclòs les immortals del gran Maragall, des de aquest periòdic (pensem que ningú que s'estimi el llegirà, per ara i tant) s'hi escriu, per un "estilista" fatal, la més bastarda injúria que llavis humans poguessin proferir.

Es vol dir que jo, Josep Soler Grau, i el meu entranyable amic Antoni Papell

Garbí, fórem els delators de Martí Vilanova (e. p. d.), el nostre tercer amic fins l'endemà de la lliberació carcelària i en el cor sempre per tota la vida, i poc abans d'exilar-se voluntàriament a París pel temor de les seves vehemències honorades que ell mateix desencadenava i en les que més d'una vegada havíem col·laborat anteriorment, ço que no hem pas de dissimular.

Aquest peu de fàlsetat, d'injúria bastarda, només havia de sortir de figures que no són homes ni mereixen ésser criatures de Natura.

Qui conegui l'història del pobre Martí Vilanova lligat al nostre, blasmarà cruement els bastards que en remouren les seves despulles, l'ofenen; i més volguent-lo fer servir de banderola cobertora de petiteses vergonyoses.

Malhauradament Vilanova ja no existeix; malhauradament, per tot i per tots és sensible, i més perquè seria els espulsadors d'aqueixos falsos cirineus que fent veure que li ajudaven a portar la creu, encara li pujaven al damunt. Ah! casta de maleïts!! Que tots plegats us confongueu per salvació i puresa de l'ambient que respirem!

"I commouré el cor de mants pobles, quan divulgui ço que has desfet entre gents de bé i en terres per tu desconegudes". (1).

Però a l'ausència del malhaurat amic i camarada, volem apel·lar a la camaraderia i l'herència de terceres persones dignes,

(1) Bíblia.-Profecia d'Ezequiel.-ver. 9.

de les que apartades les ideologies, volem creure que respondran al nostre apel.

No hem pas de retreure el fet de la nostra prestació personal de respondre per la llibertat de l'amic, prop del llavors Delegat governatiu Sr. Banús, amb altres companys com Rodeja, Portolà i Papell, quan la dissort planava damunt sa casa amb la greu caiguda a Terrades d'aquella seva santa mare, Dona Rosarí.

Sols volem que Barrot aportí la seva declaració de com fou nostre comportament en perillosa circumstància.

No duptem del testimoni de Teodor Planas.

Què Maurici Aliu, company de tots, hi digui també la seva.

Què Joan Cama, el metge, raoni els seus fonaments.

El professor Josep Pey, pot també parlar molt clar, perquè és honorat.

I publicarem, si nosaltres volem, la declaració del cavaller-home D. Josep Raig Iglesias, que ens salva d'aquesta infàmia.

I també oïrem amb gust la resposta de Ferran Suñer, el cunyat del desgraciat amic.

I prou; que no hem pas de recórrer a més prestigis; n'hi ha prou amb els apuntats, dels qui no duptem fent justícia, pel resplandiment de la veritat. No necessitem res més; i ni això, car la nostra consciència està per damunt de tot ben tranquil·la, i sols s'endola (repetim) el nostre cor, en veure tant de desvergonyiment, avarícia i infàmia.

Si algun lletrat, migra de natura i axerreit del cervell i del cor, pretèn alguna feina per esmerçar els seus vagoosos temps posant veri allà on no n'hi ha per tenir-hi una molla de pa on pesigar-hi, que Déu el perdoni, a éll que es diu creient; a éll, que quan esdevé Setmana Santa se'n va a ploriquejar hipòcritament als peus del Déu-Home Crucificat; nosaltres, fervents de l'Humanitat i de la seva alliberació, no el podem pas perdonar; no demanarem pas per ell Justícia, que això fer, fóra injustícia, només, si cal, ens en apartarem perquè no ens empestifí amb el seu baf, i si ens vol atacar com els reptils solen fer-ho, ens ens defensarem

—Saps que la Maria s'ha casat?

—No m'extranya. Per què?

—Comprava a la Merceria

MONELL

Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
Teléfono, núm. 14

Figueras

amb el peu rebutjant-lo, que no val pas més.

Déu, éll que tant indignament se'l posa als llavis, ni la Doctrina Cristiana, ni Cap Manament evangèlic ni cap religió salvadora o programa social, republicà, anarquista, conservador o federalista, li diuen pas que emmetzini l'ambient perquè es barallin els homes, que som germans. En cap dístic ni Còdíg haurà llegit que sigui missió humana, aixecar falsos testimonis per pendre el pa honrat que altrí disfruta.

Si vol un càrrec a la Diputació o a l'Ajuntament, que el demani, potser, si tant miserios es troba, per caritat li regalaran, però no pretingui emporcar les immaculades honres i els mèrits que ell mai deu haver guanyat quan amb tanta fal'lera els somnia.

Que demani!; que implori!; que se arrocegui!, si vol més, però no vingui a fer escarni dels morts desenterrant amistats que mai de la seva trista i bíliosa existència podrà capir.

Demani, demani, el foraster; foraster de la terra, foraster de l'humanitat, foraster d'ell mateix que tot i agredint covardament, quan li responen només sap salvar-se al "burladero". Demani infeliç criatura, demani!; potser trobarà un cor generós que li farà llàstima i l'arrancarà d'entre tanta brutícia i empestifement.

Entre tant als qui haurien d'ésser mestres de guiatge i capdavanters, els hi supliquem més capteniment, més drecera, més d'aquell seny pairal del que abans l'Empordà n'era rabost i ara potser només hi som a les engrunes del sac. On anirem la ramada, si l'esque llot no sona i el pastor ha perdut l'esma.

On sou els Abdon Terradas, Tutau, Suñer, Matas, Arderius i Bofill?

Pobre ànima empordanesa com te volen rossolar!!

Banco de Crédito Empurdanés S. A. FIGUERAS

BANCA — BOLSA — CAMBIO

Negociamos los Cupones
del as Deudas del Estado

VENCIMIENTO 1.º DE ABRIL

ACEITES Y GRASAS MINERALES

-- LUBRIFICANTES --

La Comercial e Industrial Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

RELLISCANT

per G. BUCH

Inutilment he tractat aquesta setmana d'esprimir el meu poc cervell. Jo claudico impotent davant l'impossibilitat de redactar l'article a que el nostre estimat (!) director ens obliga, i compto amb la benevolença del llegidor i llegidora als qui faig confiança, cobrint-me amb el pseudònim amb que signo: he renyit amb la xicota.

Però, compromís és compromís, i cal complir amb la justesa americana amb que tracta d'acostumar-nos l'editor, que és figuerenc. I pel compromís a escriure i ajustant-me a les inconstàncies del moment, serà sobre les dones que faré uns alguns molts curts judicis.

Una dona no veu mai lo que es fa per ella, ella sols veu lo que no es fa.

Ningú coneix les dones perquè aquells que elles estimen les veuen de massa aprop i aquells que elles no estimen, de massa lluny.

Una dona bella és el paradís dels ulls, l'infern de l'ànima, i el purgatori de la bossa.

Sempre és la dona la que inspira les grans coses... i la que impideix que es portin a cap.

Les dones són com les fotografies: sempre hi ha un imbècil que conserva preciosament el clixè mentre que les gents d'esperit es parteixen les proves.

Una dona pot governar sempre a la seva fantasia l'home de món, el més

enèrgic, aital que ella tingui molt d'esperit, prou beutat, i poc d'amor.

Per tota dona l'home no és sinó l'avant-cambra de l'infant.

El passat de les dones és com la mina de carbó de pedra. Cal pas descendre-hi amb una llum si no es vol que succeeixi un esfonsament.

La primera cosa que fan dues dones al trobar-se, és cercar-se ridículs, i la segona el dir-se lloances.

Si la toilette d'una dona és sempre llarga, és perquè ella està composta de la toilette en si mateixa i de l'administració que s'hi acorda, la que pren molt més temps.

Hi ha dues classes de dones que convindria no conèixer a cap preu: aquelles que no ens estimen, i desseguida, aquelles que ens estimen.

Entre aquestes dues extremitats es troben milers de dones enciseres, però que nosaltres no sabem apreciar.

Llibreria Batllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueres

Ramblejant

per KOLIN

■ No s'hi val, encara que siguem "braves", com diuen a França, a buscar la xicota dels altres. Sinó, pot ocorre'ns lo que a l'Eduard B... Ell, ben plantat i enxarolat, cercava la ninfa bella, i està clar, festeja, però l'invità al ball.

Després, ja se sap, vingué el "novio" i l'hagué de deixar.

Fou com encetar la magrana i que un altre mengés els grans.

Ja n'era però de bonica aquella Rosita oxigenada!!

■ Carme Rodríguez, no li facis cas al Martí de Parlabà; si bé fa cara de "todas me gustan" i un rato amb cada una, té novia formal i no hi ha res a fer-hi.

SURTIDOR de BETZINA n.º 2521

El més ben situat de la Comarca

Servei Permanent

Petrolí, oli, grases i valvolines

Placeta, 1 — — — Telèfon: 3

FIGUERES

■ Com així ja dèiem una vegada, nosaltres tenim gent per tot. D'aquí que no és estrany que sapiguem que amb l'excusa d'anar a veure en Fermín, el nostre heroi del fútbol, i per distreure'l, a casa seva cada tarda s'hi organitza un gran ball.

Els més assiduus concurrents hi són: els Faló i Quico, l'Arater amb el seu bigotet de Don Alvarado, l'incomensurable Guti, Jordi, el ja famós Pepito, el Pla, l'home de golf, etz., etz.

El sexe que diem feble, però vist d'esquena, que quan és de cara té més força que nosaltres, al menys atractiva, li representen: cinc esplèndides forasteres de can Fermín, una de Girona, altra de Tarragona i les tres restants de Sant Feliu de Guixòls.

D'això se'n diu, escalfar-se en Pere (aviat ventilar-se) amb l'excusa d'en Pau.

—Si, dona, sí; ves a la Merceria

MONELL i ho trobaràs.

■ Consuelo, Consuelo,..... mira que t'has aprimat! Què enyores l'ausència d'en Rivera?—Si per això és, no t'encaparris, que a mi me va pometre que aniria a veure't tantes vegades com dies té la setmana.—Què més vols?

■ Neli, Neli, Neli. Què heu vist al Neli?

Així cridava un jove molt tranquil i "feliç", bo i corrent per el carrer Nou, cercant un goç.

En Cisquet te'n donarà raó, home!

■ Fins ara es dedicava al cultiu del tango, però com que la professora li ha fet el salt, ara es dedica a fer herba pels co-

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra

Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

nills. Cap a Vilabertran n'hi ha unes mines molt abundants. Oi?, Girardengo.

■ La Solanes menja xurros; passa un jove molt popular de dos mesos ençà (porta un bigotet istil processó de formigues), el conviden i ell accepta.

No hi ha com ésser guapo.

■ Què heu vist en Rocalba, nois?

Deu ésser amb l'Elvi.. al cantó que tenen llogat a la carretera de Roses.

■ Mas, Mas, Mas i sempre Mas.

Oi, Emil..?

■ Nenes que volgueu aprendre de ballar, recordeu-vos que des del dia 3 de Maig hi ha establert a Figueres un mestre en aquest art.

Per informes a D. Raimundo Campistol.

Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Martí

Perelada, 49, 2.º Figueras

■ A l'Sport diumenge tinguérem sarau; de cares boniques, ni parlar-ne: Maria Antonia, Rosa, Lola, Anita, Pepita, Carmen, Maria, Luisa, Sara, Conxita, Palinos, Margarita, Enriqueta, etz. de etz.

Però, i l'orgue; l'orgue bona. Marca estúpida; una radio-gramola de les que només n'hi ha ara a Figueres (una) i a Nueva York (dues).

■ Amic Thomas, amb això de la música ets de "primo cartello".

Enhorabona pel ball, que tant bé organitzares, i això en nom de les damiselles.

■ El rey tiene una caña, que si no pesca hoy, pescará mañana.

Què Gertrudis? Fem, o no fem.

TIENDA CON VIVIENDA, AGUA, GAS Y TODO CONFORT PARA ALQUILAR

RAZÓN EN ESTA IMPRENTA

■ "El hombre mosca", no en té prou d'enfilar-se al terrat per la canal, que ara se les dona per esguerrepar les parets i xutcla a la manilla qualque duro que un hom hi porta escaducer a la butxaca.

Pep! Pep!

■ Tan gentil, tan sentimental i pregon, oh! Clotilde Salleras. Cuidadol, ara a la primavera, amb el cimbreament. En coneixem que pateixen pel teu oscil·lar.

■ Un professor, jove, bon xicot, i amb més gresca que una anguila. Ail les alumnes com l'estimen en acostar-se els exàmens.

Se encarga de repartir programas, invitaciones, prospectos, circulares, esquelas y en general toda clase de reclamos a precios módicos.

PEDRO PUIG

Subida Castillo, 31

Figueras

■ Un altre Pepito tímido que se'ns torna "torerazo". I "que las das". Ai! (aquí un nom que no podem escriure per recepta del metge). No ho prengueu en serio, sinó Maria Josepa, pot devenir gelosa.

■ No hi atinàvem; totes les noies estaven engrescadores i movedisses. Què tenien? Ara ja ho sabem, l'experiència de aquell ja cèlebre vi de quina que fa posar tanta gana.

Però, i el llonguet!

—A on compres, que sempre portes coses de tant de gust?

a la Merceria MONELL

■ Julia Dabau, t'enyorem massa. Ja sabem que predicar-te és fer-li tor a un teu enamorat, però que hi farem amb les coses del cor. Si el nostre sembla un sac de gemecs.

LLIBRERIA PER A VENDRE

A PORT-BOU (MOLT BONA)

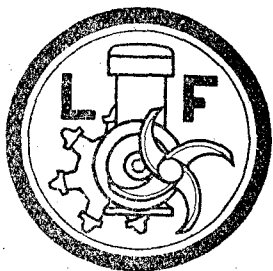
INFORMES: F. COROMINAS, Carretera de Roses. 24 — — FIGUERES

SE VENDE

un auto-camioneta en bon estat. Donaran raó en aquesta Impremta.

Visado por la censura

Tallers de fundició i construccions mecàniques

MOTORS A BENCINA OMNIUM-FITA a refredament per aire
GRUPOS MOTO-BOMBES :: ELECTO BOMBES :: NORIES DE ROSARI

Lluís Fita Salvatella

FIGUERES

Empreses de construcció d'obres
per tot arreu

Tomàs Espigulé

Projectes i
pressupostos

Lasauca, 10 : Figueres (Empordà)

NOTAS

POR causas ajenas a la voluntad de la Redacción, "La Galería" no puede salir con su habitual número de páginas, habiendo tenido que ser sacrificadas las secciones de Sports, Bailes y Espectáculos, mermadas las Notas y suprimido algún anuncio.

Tampoco es posible detallar el "Concurso "Las Gracias", que lo será inmediatamente.

SE convocó y reunió el domingo el partido de Federación Republicana-Socialista, para constituirse definitivamente, siendo elegidos para la Presidencia y Vice, los Sres. Pujulá y Puig Pujadas.

Se excluyó de la comunidad a un asistente.

CON satisfacción cordial, saludamos y felicitamos desde nuestro puesto, al querido amigo y compañero D. Salvador Bosch Puyol, que ha sido elevado, a propuesta de sus compañeros, al cargo de Director del Instituto de Lorca, donde está destinado.

Es el triunfo de otro figuerense, que se lo tiene ganado por sus propios méritos.

—Quines mítges més bones. D'on són?

de can MONELL

EL domingo último, a las seis de la tarde, en la carretera de Vilafant, frente al establecimiento el "Turó", un auto de Vilajuiga, en el cual iba un equipo de fútbol, se le rompió el eje delantero.

Afortunadamente no ocurrieron desgracias personales, quedando el vehículo empotrado en el suelo.

UN auto de la matrícula de nuestra provincia, el pasado domingo, al entrar en Garriguella chocó con un ciclista, que perdió en el accidente la rueda delantera de su bicicleta.

DONADA l'època actual d'entrada d'istiu i a fi d'afavorir més la concurrència dels balls de tarda que aquesta Societat acostuma celebrar cada dia festiu, se prevé que la J. D., de acord amb el concessionari de la Sala de Espectacles, ha acordat adelantar l'hora

dels balls, començant-se aquests, per a lo successiu des del proper diumenge, dia 18 del corrent, a les 5 de la tarda.

Casino Menestral Figuerenc,
13 Maig de 1930.

Es vend Una llibreria molt acreditada a Port-Bon.

Tota mena de detalls a
F. COROMINAS

Carretera de Rosas, 24 — FIGUERES

AYER desde las nueve de la noche hasta las 11 i media, tuvo lugar la reunión preliminar de los obreros figuerenses con objeto de constituirse en sindicato.

Presidió el acto D. Jaime Segalá, que expuso las razones de organizarse necesariamente los obreros en Sindicato, y dió lectura del articulado del proyecto Reglamento, discutiéndose y aprobándose todos sus artículos, excepto uno, que se modificó.

Procedióse a la constitución de una Comisión interina para ultimación de la organización, compuesta por los señores Segalá, Hors, Tasis, Ramada, Jaén, Pardo, Margall y Oliveras.

Se cursó un telegrama solicitando el indulto para todos los presos políticos y sociales, para Giot Climent y Sancho Alegre.

Ultimamente se verificó una captación de fondos para pagar los gastos de propaganda.

El local de la Erato, donde tuvo lugar la reunión culminaba de asistencia, estando completamente ocupado el salón de baile, barandillas y parte del café.

El acto transcurrió con entusiasmo y serenidad, dando pruebas los reunidos de gran formalidad y respeto.

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.— Contadores kilométricos.— Voltímetros.— Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutilla, 27

FIGUERAS

De la Comarca

DE CADAQUÉS

En el número 164 de «Sol Ixent» i amb l'epígraf de «Retalls», hi ha uns comentaris sobre el caciquisme, que pinta a tots els que per sort o per desgràcia, tenim avui el domicili a la Vila de Cadaqués com uns destacats, ramat de bens atents sols a la veu del pastor o als lladrucs del gos de fura. Això, si es llegia només a la vila de Cadaqués no tindria cap importància perquè tots el coneixem i sabem que és un dels discos que acostuma a tocar tot sovint el dirigent del quinzenari, firmat Pau, per justificar el desastrós resultat de tot el que toca, culpant al caciquisme del seu fracàs. Però, si no es deia res, els de fora la Vila, que no estan enterats de ço que aquí passa, podrien creure que hi ha quelcom de veritat. Per això convé cridar ben fort. No! «Sol Ixent», no! Tot lo que diu el teu Pau són embusteries. «¡Calumnias que algo queda!», deus pensar. A Cadaqués no hi ha tabernes! A Cadaqués no hi ha analfabets! A Cadaqués hi ha més de la meitat dels veïns que han donat la volta al món! El poble de Cadaqués té ideals, democràcia i federalisme, de lo que n'han donat molta prova! I a un poble així no hi pot arrelar el caciquisme, mal endèmic de pobles rurals i atrassats, mal de pobles que no els banya el «Mare Nostrum.» De dignitat, cregu'm, «Sol Ixent», qualsevol veí de Cadaqués, enté, quan menys, tant com el millor dels dirigents de «Sol Ixent». Veïns de Cadaqués! Preneu nota de l'insult col·lectiu que ara ens adreça en Pau, de «Sol Ixent», que algun dia, tal volta proper, li tindrem de fer recordar!

—Ens fa gràcia el comentari de «Sol Ixent» a l'acord de l'actual Ajuntament, del nomenament de fills adoptius de Cadaqués, als nostres estimats amics Dr. Manuel Callís i Antón Bartomeus, i de fill predilecte a l'amic i bon cadaquésenc En Victor Rahola. Diu que això era un deute que el caciquisme (repetició del disc) no havia volgut pagar. Preguntem: I l'Ajuntament presidit per l'Administrador de «Sol Ixent», en Salvi Rubiés, perquè no el pagava? Ja és veritat que per pagar deutes no hi portava mai pressa. Però quan va fer el nomenament de fill predilecte a l'amic Silvio Rahola, i va donar el seu nom a un carrer, i va nomenar fill adoptiu al Sr. Arcadi de Senillosa, per què no afegia a la proposta el nom dels volguets amics ara recompensats de tots els seus bons esforços i desinteressat altruisme?

—«Sol Ixent», periòdic bi-mensual de Cadaqués, ha aixecat el domicili sense deixar rastre. Ho diem així, perquè un amic nostre que el buscava, va anar a la Plaça de Frederic Rahola, on, segons posa en el capçal, té l'Administració i Redacció, i allí hi ha ara una barberia. Va buscar al Director An-

tón Julià i tampoc va poguer saber on és. A l'Alcaldia tampoc en saben res. Al gabinet de censura de Figueres, ni a l'Alcaldia de Figueres, ni a l'Impremta Vila, ningú li en va poder donar raó. Es veu que per aquest quinzinari, les lleis d'impremta són lletra morta. Nosaltres ja ens pensem on s'ha amagat: als soterranis de la Plaça d'Espanya de Barcelona hi deu tenir el cau.

—I per avui prou, i fins al pròxim número que ens ocuparem de contes. Preneu paciència que amb temps i paciència maduren nespres, i a Cap de Creus hi neixen més dies que llangonisses.

PICA-PICA.

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en sacs precintats, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

DE NAVATA

Dies passats, el nostre fort i potent equip C. D. Navata, anà a fer un gran partit de futbol al poble de Borrassà, amb el següent equip: Duran I-Duran II, Duran III-Roger, Pons, Llovet-Marull, Fiol, Vifias, Figueras i Fàbrega.

Encara que el trio defensiu fos ben «durant», tinguérem la dissort de perdre per 4 a 5.

—Fa una colla de dies que un tal senyor Josep Moragas (conceiler de l'Ajuntament), per tal d'arreglar el rellotge del campanar ens donava uns grans concerts de campanes, semblant que tocava el «Te vas i me dejas», o cosa semblant. Agraïm a dit senyor perquè ara no tenim tantes llaunes de concert.

—Es diu que aviat tindrà lloc una gran carrera ciclista, on hi podran pendre part tots els «asos» navatencs i de la comarca.

—Ha sigut demanada la mà de la distingida senyoreta Rosa Masó pel jove J. Galí de Medià. Enhorabona.

C.

—Quin perfum més fi. Ja sé d'on és de can MONELL

DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Ja fa bon temps, ens diuen amics figuerencs, que en el veïnat d'aquella vila no s'hi ouen a la nit certes remors trepidants, provinents els hi semblava d'algun automòbil foraster.

Tenen raó; això és que el noi Tibau ja no els visita en «correrles» nocturnes; ara que no sabem si la cosa és per la pagesa de Castelló, o la marinera de la Selva.

—Sembla que l'Encarnació Cloells i la pubilla d'en Pau Fils es reparteixen a mitges l'hereu de cal Ferrer de les Alegries.

—Un dels nostres metges està més engrescat que un infant amb bresques de mel a la boca.

Sastreria SANCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.

Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

Quan tindrem casori si es pot saber?

—L'arribada de Compte fou apoteòsica. Tothom concorregué a rebre'l. Quans ulls espurmejaven! Era l'arribada del fill del poble llutzerat.

C.

Vila Sabater

DENTISTA

FIGUERES

DE VILAFANT

Diumenge, a les 9 i mitja de la vetlla, com resaven els programes, els joves artistes del poble interpretaren les boniques obres «Gent d'ara» i «El cuarto de las ratas».

Vegérem en escena els següents personatges: Tomàs, Met, Daniel i Albert, dels masculins. Les fèmines foren: Agustina, Aurora i Carmeta.

D'entre ells, es destaparen Tomàs i Daniel. Agustina i Carmeta foren les que més es distingiren d'elles.

S'acabà la primera peça entre grans aplaudiments a les 11 i mitja, havent aixecat el teló dues vegades.

Seguidament, la secció infantil, integrada només per nois, aparequé en «El cuarto de las ratas».

Feien tal gràcia, que en veritat, molts de grans haurien volgut ésser-hi.

Sobressortiren en Joan i en Josep. Llambina que en Benito Brugués, no hi fos. Tots l'esperavem a aquest gran artista.

L'entrada era gratis pels socis i forasters del poble.

El local estava ple com un ou de dos rovells. No hi faltava ningú, i fins vingueren convidats de Santa Llogaia, com el Sr. Masó i companyia.

La vetllada s'acabà amb un lluit ball de societat, que enamorava.

—El temps se fa calent i sembla que tindrem bon estiu.

M.

Per arrendar

s'hi troba una casa prop de l'estació, aigua viva i mosaic. Hi ha jardí i dona a dos carrers. Informaran a ERAS DE VILA, 32, CIUTAT.

DE CABANES

—Demà, dijous, dia 15, començaran les festes de Sant Isidre, patró de la Societat de socors mutus i recreo «Caridad y Recreo», la qual té contractada la cobla-orquestra «Antiga Pep» de Figueres, per amenitzar tots els actes musicals dels festeigs, com són: l'Ofici dedicat al Sant Patró a la Parroquial, les tradicionals sardanes a la Plaça Major i els balls i concerts al saló i cafè de la dita Societat, respectivament.

A més, l'empresa del teatre-cine Cusí prepara un magnífic programa teatral i cinematogràfic; i la Unió Sportiva anuncia la vinguda dels potents equips Unió Deportiva de Girona i Unió Sportiva de Figueres per els dies 15 i 16 del corrent, lluitant contra l'onze local.

C.

Kiosko de tota mena de diaris, revistes, etc., per a vendre a Port-Bou.

Raó: F. COROMINAS.—Carretera de Roses, 24.—Figueres.

DE TORROELLA DE MONTGRÍ

En el teatre Coll, donà dilluns de l'altre setmana, una conferència l'enginyer agrònom del Comitè del Nitrato de Xile, D. Lluís Cusí, versant sobre el tema: «Fertilització de la terra».

—Els obrers paletes s'han declarat en vaga, per no haver-los-hi atès la demanda que feren de dues pessetes d'augment de jornal, o sien deu diàries.

—A mort Anna Pólit, mare del compositor de sardanes i director de la cobla «Els Montgrins». En Joaquim Vallespi.

C.

SE VENDE

Automovil «Citroën», 5 caballos, 2 plazas, a toda prueba, con patente pagada hasta el 30 de Junio próximo por el precio de Ptas 2.000.

Razón en esta Imprenta

—Ja ho saps que la Merceria MONELL ven més barato que tothom?

Tipografia IDEAL, Muralla, 4-Figueras

Banco de Crédito Ampurdanés, S.A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la BANCA - BOLSA y CAMBIO

Fàbrica d'articles de
Lampisteria i Llauneria

Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE
DE LLUMS PER A GAS ACETILENO
Venta al major i detall ♦ Sucursal a Llansà

Perelada, 7   FIGUERES

La Ferreria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona 25, li ofereix

LAVABOS
calitat extranjera, a

85 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus sense competència.—Concessionari del «Consortio del Plomo en España».

LA MEJOR COLOCACIÓN DEL DINERO

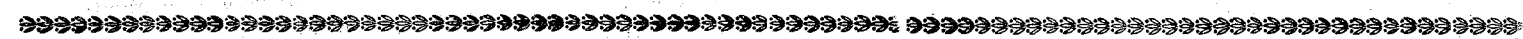
BANCO DE LA UNIÓN MADRID

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la Lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España. • Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo.

Agencia para Cataluña y Baleares: Paseo de Gracia, 48, 1.º - BARCELONA

Representante en este partido: JERÓNIMO BARMAN, Perelada, 18-Figueras

Agente de las Compañías «ZURICH» y «ROYAL», potencias financieras de primer orden en los ramos de Accidentes e Incendios respectivamente. Consultas a cualquier hora del día

Plisados, Calados y Bordados

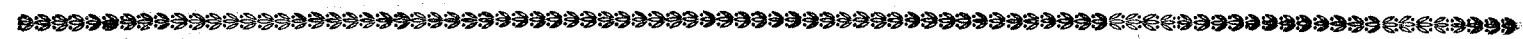
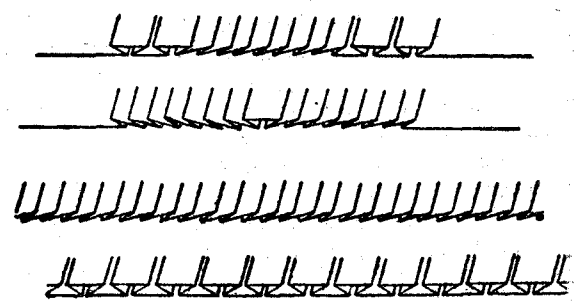
TRABAJOS GARANTIDOS
RAPIDEZ Y ESMERO EN LOS ENCARGOS

MARIA PALLISERA

Juan Matas, 5

FIGUERAS

POBLE	CAMPS	VESSANES	COMPRADOR
Sant Joan SesClos	1	7	Ignasi Bordas, aparcer de Sant Joan Ses Closes
"	1	7	Pere Genís, comerciant de Cas-telló
"	1	34	Joan Masó, de Castelló.
"	10	231	Francesc Puig, de Bagur.
Fortià (Mas Mo-nastir)	4	87	Pere Pla, de Vi-lamalla.
"	13	65	Josep Vicens Al-bareda, del com-merç de Figueres
Pedret i Marsà (Mas Obrer i "Llac de Marsà")	1	3	Dionís Casade-vall, del comerç de Castelló.
"	1	8	Ildefons Casellas, de Torroella de Montgrí.
"	1	5	Pere Sala, de Pe-dret.
"	9	62	Josep Massanet, escribà de Llers.
"	1	3	Antoni Molinet, sastre de Figue-res.
"	1	2	Pere Sala, de Pe-dret.
Riumors. (Mas Oliver i Estany de Copons)	5	85	Ramón de Con-treras, de Giro-na.
"	1	53	Desconegut,

gran part del feu passà novament, després d'un llarg plet al comtat d'Empúries, del qual era detentor en Lluís Tomàs de Villanueva Fernández de Córdoba Ponce de León, duc de Medinaceli.

Al dictar-se les lleis desamortitzadores, l'Administrador de les propietats de l'Estat s'apoderà de tots els béns, drets, censals i propietats que posseïren les corporacions religioses. El comte d'Empúries reclamà i fou restituït, no sense apel·lació del citat Administrador. En 30 de setembre de 1850 es declarà sentència favorable al referit comte, el qual, valent-se dels seus drets, dirigí un edicte als pobles de Llansà, Selva de Mar, Pau, Roses, Culera i Vilajuïga con-
cebut en aquests termes:

"CONDADO DE AMPURIAS — ADMINISTRACION DEL EXCMO. SR. DUQUE DE MEDINACELI Y SANTISTEBAN AL PUBLICO: Don Emeterio Garriga, Administrador del Excmo. Sr. Duque de Medinaceli, conde de Ampurias, etc. etc. Hago saber por el presente a todos los enfiteutas que prestan censos a mí Excmo. Pral.: Que en vista de las reclamaciones dirigidas al M. I. Sr. Administrador de Propiedades y Derechos del Estado de esta Provincia, ha tenido este a bien resolver por decreto de 10 de los corrientes: "Que todos los censos enfiteuticos del territorio que poseía el suprimido monasterio de San Pedro de Rodas, corresponden al Excmo. Sr. Conde de Ampurias por haberle sido reconocido por Real Sentencia de mandarse devolverle los bienes de dicho Monasterio que habían sido donados por los Ilustres antepasados de S. E. — Lo que se hace saber a los enfiteutas para que procedan sin demora al pago de los censos a fin de evitar los gastos que necesariamente habrá de causarles si se acude a los Tribunales de Justicia — Castelló de Ampurias, 30 Noviembre 1858 — Hemeterio Garriga."

Molts dels cens de Sant Pere de Roda fóren doncs revertits al comtat. Els altres béns que havien passat en poder de l'Estat, fóren venuts en diverses èpoques. Gran part d'ells però fóren venuts el 30 de desembre de l'any 1843. Tinc interès d'inserir les propietats passades a l'Estat per a què el lector es faci càrrec de la riquesa

que posseïa el cenobi de Sant Pere de Roda en els darrers anys de la seva vida. Per lo que respecta als cens ja descrits més amunt, es subhastaren capitalitzats a Figueres i a Girona, la majoria d'ells a l'any 1844. El B. O. de la província de Girona d'aquest any dona una notícia detallada de la referida subhasta.

EDIFICIS

POBLE	CONCEPTE	COMPRADOR
Figueres	Edifici del monestir, a la carretera de Roses	Agustí Tiffi, del comerç de Figueres (1)
Sant Joan SesCloses	Casa, pallier i era	Francesc Puig, de Bagur
Selva de Mar	Mas Margall (casa, pallier i era)	Agustí Tiffi.
Selva de Mar	Mas Ventós (casa, pallier i era)	Agustí Tiffi.
Selva de Mar	Mas de la Mata (casa, pallier i era)	Albert Vinolas, de Girona
Selva de Mar	Casa a la plaça	Joan Vergés, de la Selva de Mar.
Fortià	Mas Monastir, o Taymar	Pere Pla, de Vilanella.
Fortià	Casa i graners en el carrer de Baix (capitalització: 1350 rals)	Ignasi Salleras, de Fortià
Llansà	Casa de la Placeta (capitalització: 3240 rals).	Ignasi Salleras, de Fortià.

(1) Aquestes cases, dividides en quatre lots, tres dels quals adquirint el citat Agustí Tiffi, de nacionalitat francesa, foren comprades més tard per Marià Vilallonga, servint d'habitacions dels empleats del tren que en aquell temps es construïa. Més tard Vilallonga hi bastí el magnífic alberg conegut pel nom d'Asil Vilallonga.

POBLE	CONCEPTE	COMPRADOR
Vilasarra	Casa anomenada "Castell de l'Abat", consistent en una casa, corralihort (arrens dat per 200 rals de velló anyals. Capitalització: 5625 rals)	Ignasi Salleras, de Fortià.
Castelló d'Empúries	Casa al carrer que va a la Plaça del Vi, n.º 407, consistent en dos pisos i tenda	Bartomeu Gifreu i Salvi Oliveres.

Respecte a la propietat rústega, pot dir-se que la venda es començà al dia mateix de publicar-se la primera llei desamortitzadora. El 19 de febrer de 1836 es crearen comissions agrícoles per dividir les finques declarades en venda. Per les valoracions foren nomenats a Figueres els pèrits Pere Papell i Joan Llogaia.

PROPIETAT RÚSTEGA

POBLE	CAMPS	VESSANES	COMPRADOR
Figueres	1	2	Agustí Tiffi
Sant Joan SesCloses	3	17	Pere Puig, comerciant de Cas-telló
"	1	5	Salvador Negre, de Castelló.
"	1	12	Francesc Canet i Bartomeu Gifreu de Castelló
"	1	3	Martí Farré, propietari de St. Joan Ses Closes

Banca ARNUS

Successora d'Evarist ARNUS ♦ FUNDADA EN 1846

CAPITAL: 10.000.000 de PTES. Completament desemborsat

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU: Passatge del Rellotge

Sucursal de Figueres

Casades de Còdol, 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

CAMBRA GUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

Empresa de autos GREGORI Plaza Pi y Margali, 4 **FIGUERAS**LINEA DE OMNIBUS: FIGUERAS-ROSAS-CADAQUES — ROSAS-VILAJUIGA — PORT DE LA SELVA-LLANSA
Servicio de automóviles HISPANO-SUIZA—Omnibus para excursiones—Taxis de alquiler— Venta de Gasolina

TELEFONO n.º 30

Gran STOCK de cubiertas y cámaras de las marcas «DUNLOP» y «BERGOUGNAN» Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «BERGOUGNAN».

L. SALA OLIVERAS

Consultori mèdic d'instalació moderna

Hores de consulta: MATINS: Tots els dies menys els diumenges de 11 a 12 i mitja.—
TARDES: Els dimarts, dijous i dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra)

FIGUERES**LICEO "MONTURIOL"**Calle Pep, 9 y 11 - Tél. 166 **FIGUERAS**

Centro de enseñanza fundado en 913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en él durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

Banco de Figueras

de L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS —
CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA

Casa de Confianza, Economía y Reserva

LUBRIFICANTES

“SILKOIL”

LOS MEJORES

La millor tuberia a pressió

URALITA

AGÈNCIA I DIPÓSIT
PER ALT EMPORDÀ

SALVI FÁBREGA
LASAUCA, NUM. 20 00 FIGUERES